

IDRETTE – DEN VIKTIGSTE FOREBYGGER?

JAN DE LANGE

Foredragsholder

Jan.lange2@antidoping.no

STAVANGER. 10.06.2022

HVEM BRUKER DOPING IDAG..?

---

12 utøvere tatt for doping på Sandefjord Open

TENNIS

DOP-TATT!

WTO FRIEM: Maria Sjarapova er tatt for doping. Hun ble tatt for doping på Sandefjord Open i august 2012. Hun ble tatt for doping på Sandefjord Open i august 2012. Hun ble tatt for doping på Sandefjord Open i august 2012.

Fikk stoffet av leggen
Hun fortalte at hun har tatt med seg stoffet i en pose som hun har tatt med seg i bagasjen, og at hun har tatt det i løpet av en tur på 100 km. Stoffet ble funnet om på droppen i 11. av Augusten i 2012.

35 turneringsseier
Hun er ikke bare kjent for sin seier på Wimbledon, men også for sine mange seiere på mindre turneringer. Hun har vunnet 35 turneringsseier.

PS: Hun er for tiden på ferie i Russland.

Den kinesiske svømmeren Sun Yang (t.h.) er utestengt i åtte år. Her nekter den britiske svømmeren Duncan Scott å ta ham i hånden etter at de fikk delt ut hver sin medalje under svømme-VM i Sør-Korea sommeren 2019. Foto: Mark Schiefelbusch / TT NYHETSBYRÅN

FRA ADVARSEL TIL ÅTTE ÅRS DOPINGUTESTENGELSE: EN GIGANTISK VEKKER

En av deltakerne i Birkebeinerrittet fikk tilsendt EPO fra England, men ble avslørt.

FAKTA
Blod-doping
Blod-doping er bruk av blod eller blodkomponenter for å øke ilttilførselen til musklene. Det kan gjøres på flere måter, blant annet ved å transfundere blod eller ved å bruke erythropoietin (EPO).

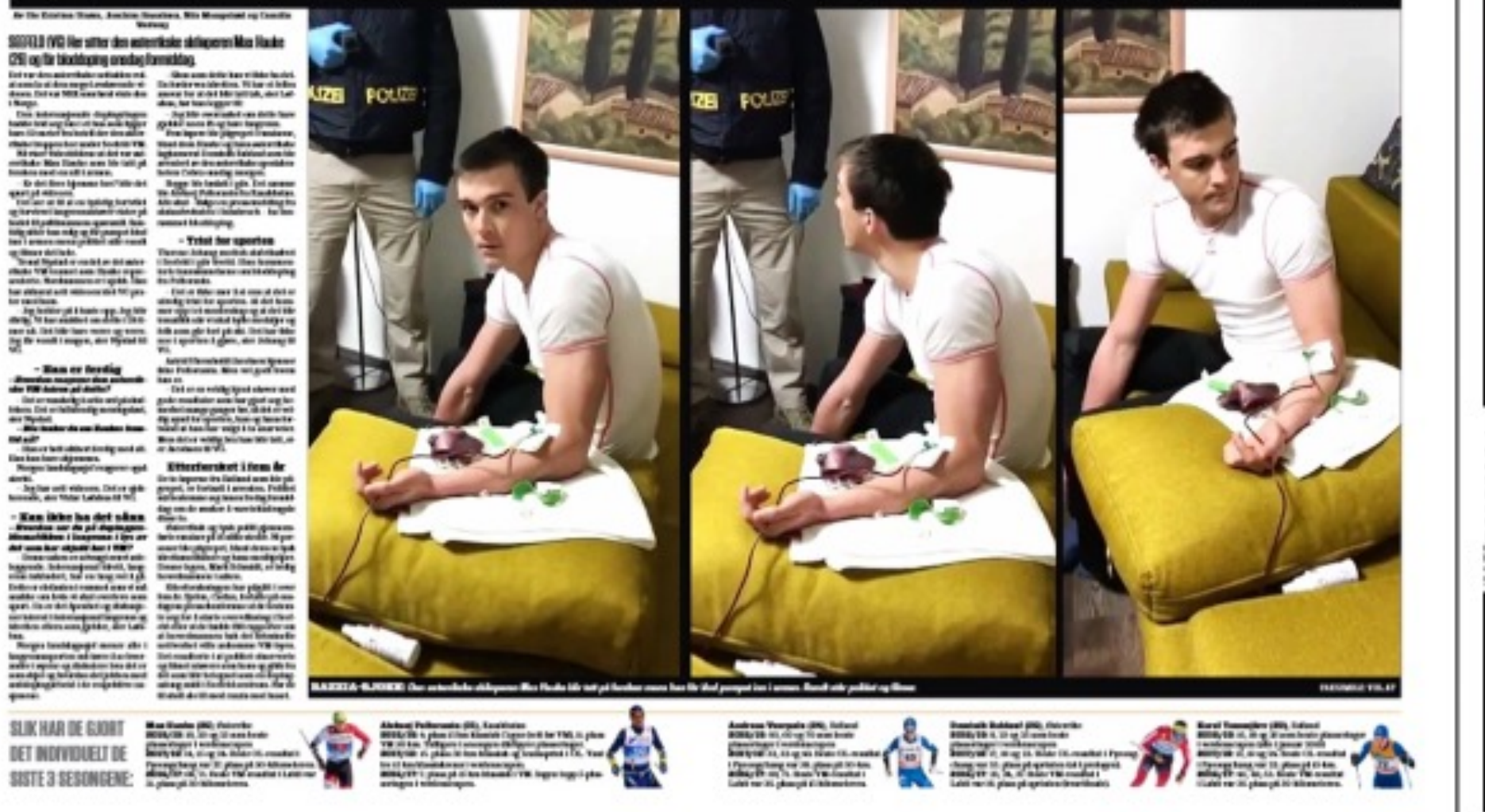
EPO: To slike pakker med totalt ti vialer av blod-dopingmedikamentet EPO ble beslaglagt av Tollvesenet. Foto: POL/NET (Nyttspesialist NTB SCANPIX)

Birken-syklist bestilte bloddoping

En av deltakerne i Birkebeinerrittet fikk tilsendt EPO fra England, men ble avslørt.

FAKTA
Blod-doping
Blod-doping er bruk av blod eller blodkomponenter for å øke ilttilførselen til musklene. Det kan gjøres på flere måter, blant annet ved å transfundere blod eller ved å bruke erythropoietin (EPO).

MAX TATT PÅ FERSKEN

MAX TATT PÅ FERSKEN
De tre mennene ble tatt for doping på Sandefjord Open i august 2012. De ble tatt for doping på Sandefjord Open i august 2012. De ble tatt for doping på Sandefjord Open i august 2012.

«trykkern»
43 år. Skal ha vært profesjonell doping i perioden 2003 og 2004. Er utestengt i 10 år for doping.

«Sjef»
38 år. Skal ha vært profesjonell doping i perioden 2003 og 2004. Er utestengt i 10 år for doping.

Innkvereren
38 år. Skal ha vært profesjonell doping i perioden 2003 og 2004. Er utestengt i 10 år for doping.

Kureren
38 år. Skal ha vært profesjonell doping i perioden 2003 og 2004. Er utestengt i 10 år for doping.

Dataeksperten
38 år. Skal ha vært profesjonell doping i perioden 2003 og 2004. Er utestengt i 10 år for doping.

SLÅR ALARM om dopingstoff

Tar tilskudd med ulovlig stoff
Mer enn 100 tatt de siste årene
Fire saker i Norge på kort tid

Slår alarm om dopingstoff. Mer enn 100 tatt de siste årene. Fire saker i Norge på kort tid.

- Drev doping-nettverk i ni år

Påtalemyndighetens tiltale viser at amatørproduksjon av potensielt livsfarlige dopingmidler skal ha foregått i ni år i Trondheim.

Påtalemyndighetens tiltale viser at amatørproduksjon av potensielt livsfarlige dopingmidler skal ha foregått i ni år i Trondheim.

BEVISST

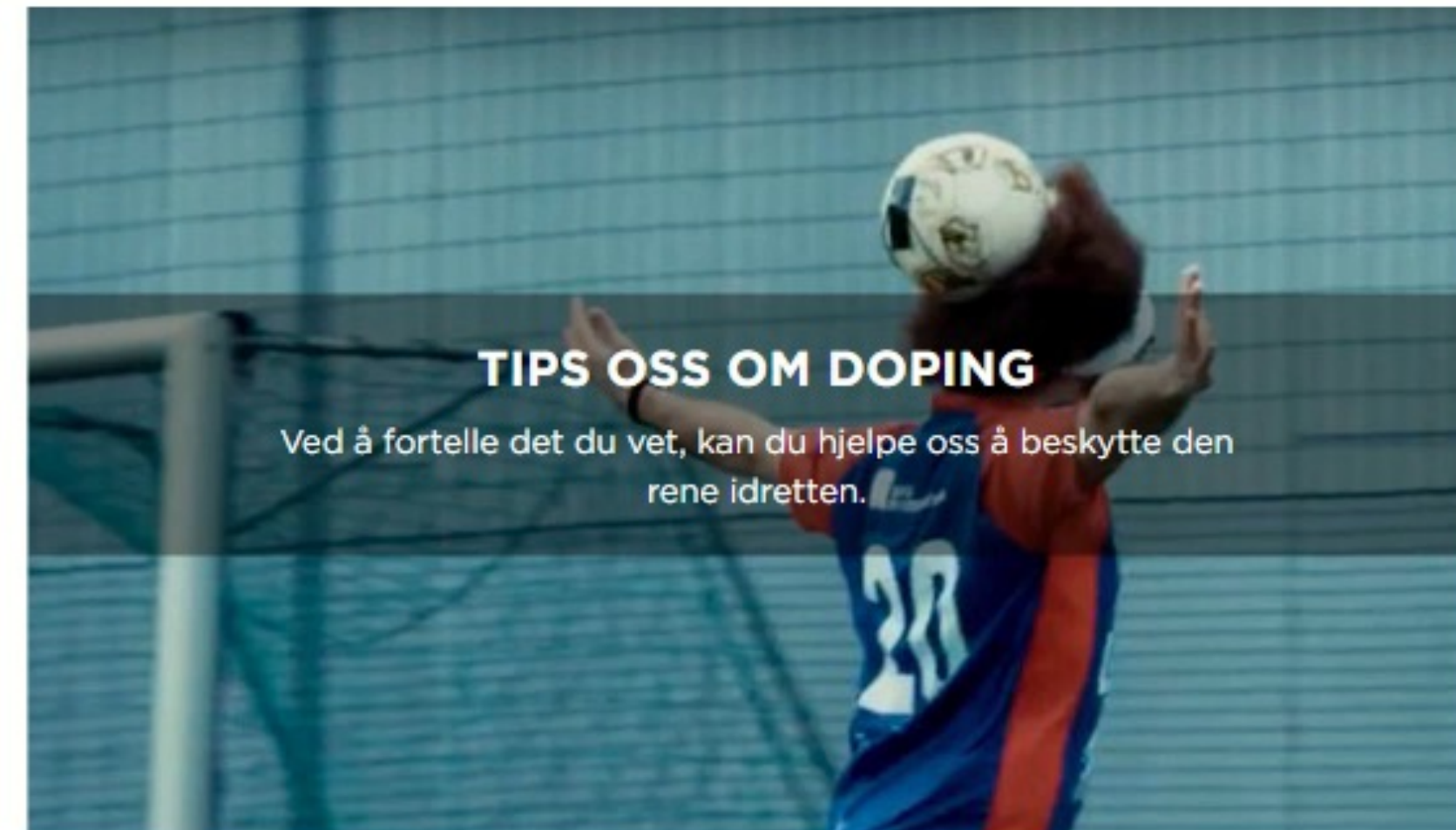
UBEVISST

HOVEDÅRSAKER – UBEVISSTE REGELBRUDD

- Medisinbruk
- Kosttilskudd
- Rusmidler

 Dopingkontakten Legemiddelsøk Dopinglisten ADAMS Medisinsk fritak Tips oss om doping

Aktuelt

29.07.2020

Birkeland gir seg i påtalenemnda

09.07.2020

Tok 95% av 2019-prøver siste kvartal

07.07.2020

Etablerer internasjonalt kontrollørprogram

06.07.2020

Informasjonsarbeid på nye flater

RISIKOFAKTORER

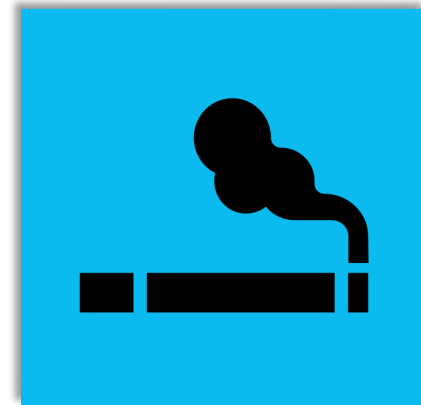

- Kunnskapsmangel
- Idrettens egenart
- Press – prestasjon eller utseende
- Miljø – fritid eller andre treningsmiljøer
- Normalisering av preparatbruk
- Opplevelse av at «alle bruker»

MOTIVASJON FOR BRUK

Selvtillitt

Rus

Heder &
ære

Kropp

Skole

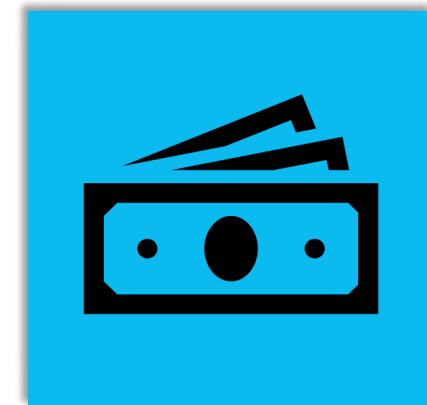
Prestasjon

Raske
resultater

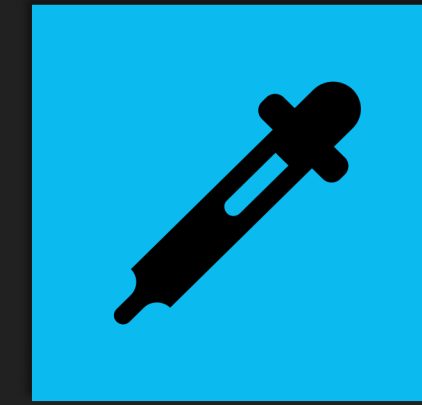

Vinne

Penger

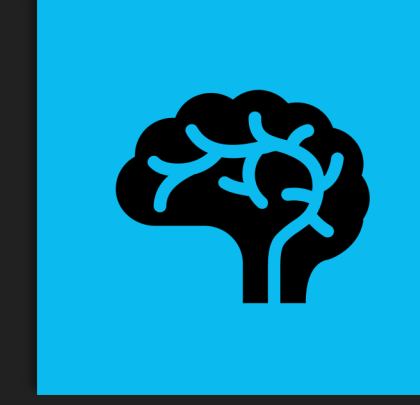
KONSEKVENSER VED BRUK

Positiv
dopingtest

Fysiske
bivirkninger

Psykiske
bivirkninger

Utestengelse

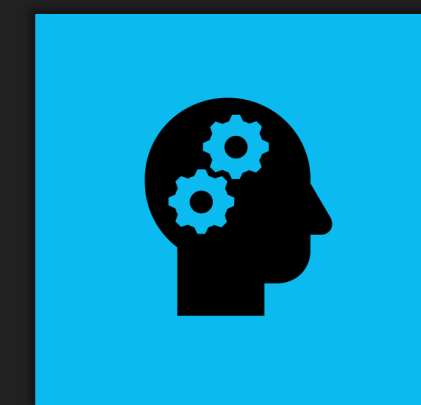
Straffesak

Avhengighet

Sosial
fordømmelse

Selvfølelse

Miljø

KOSTTILSKUDD

■ Aldri nullrisiko

- Selv om du har kjøpt i Norge

■ Styr unna produkter som lover...

- muskelvekst
- fettforbrenning,
- oppkvikkende effekt
- hormonregulerende effekt

■ Alltid utøvers ansvar

- Vær kritisk til hva du bruker

KOSTTILSKUDD OG DOPING

23%

av kosttilskudd markedsført med

- Energigivende effekt
- Muskeloppbyggende effekt
- Fettforbrennende effekt

inneholdt

- Dopingmidler
- Legemidler
- Ulovlige mengder koffein

Kilde: Mattilsynet & ADNO, 2019

VERKTØY

■ Ren Utøver - ny versjon 2022

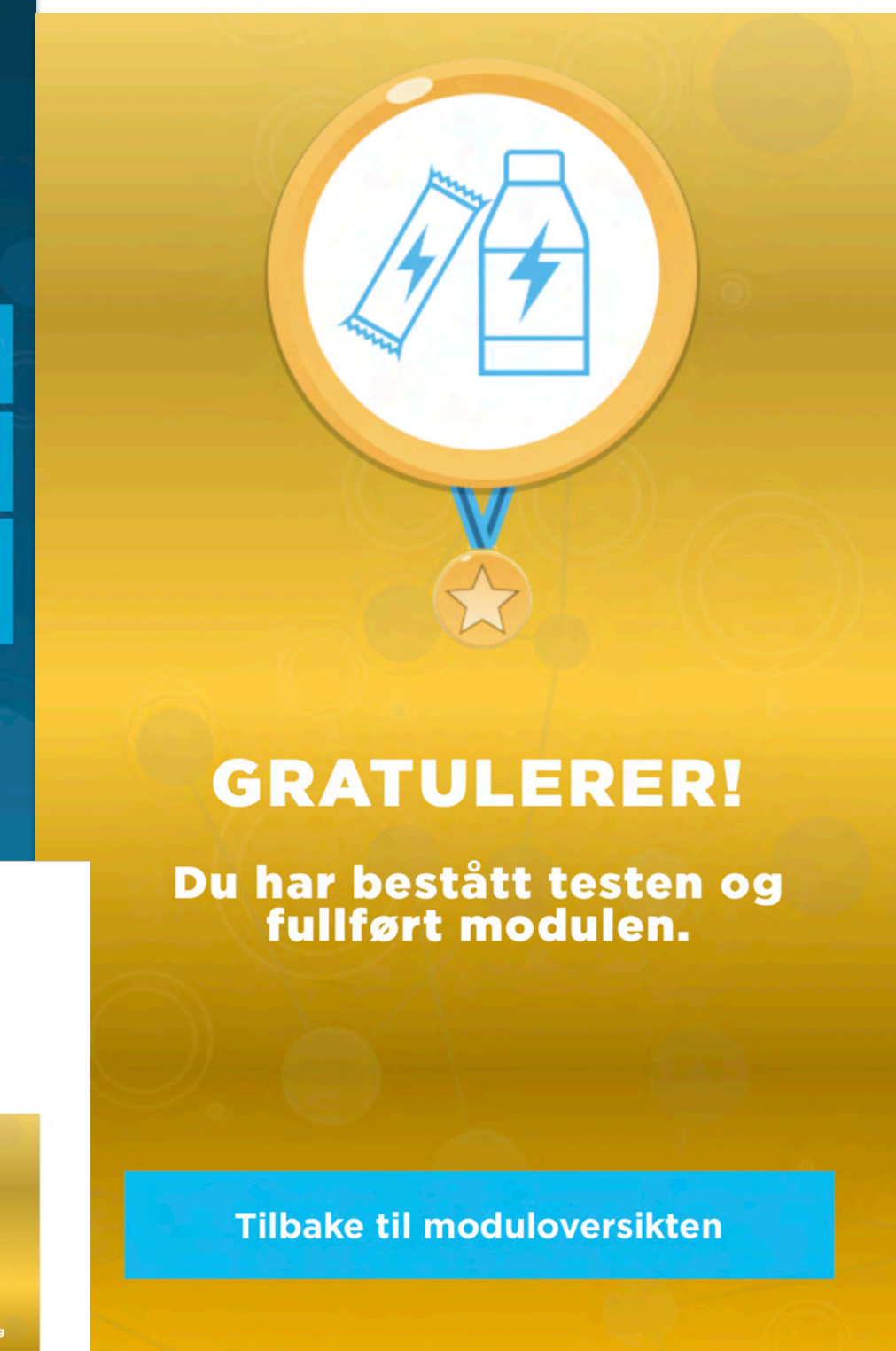
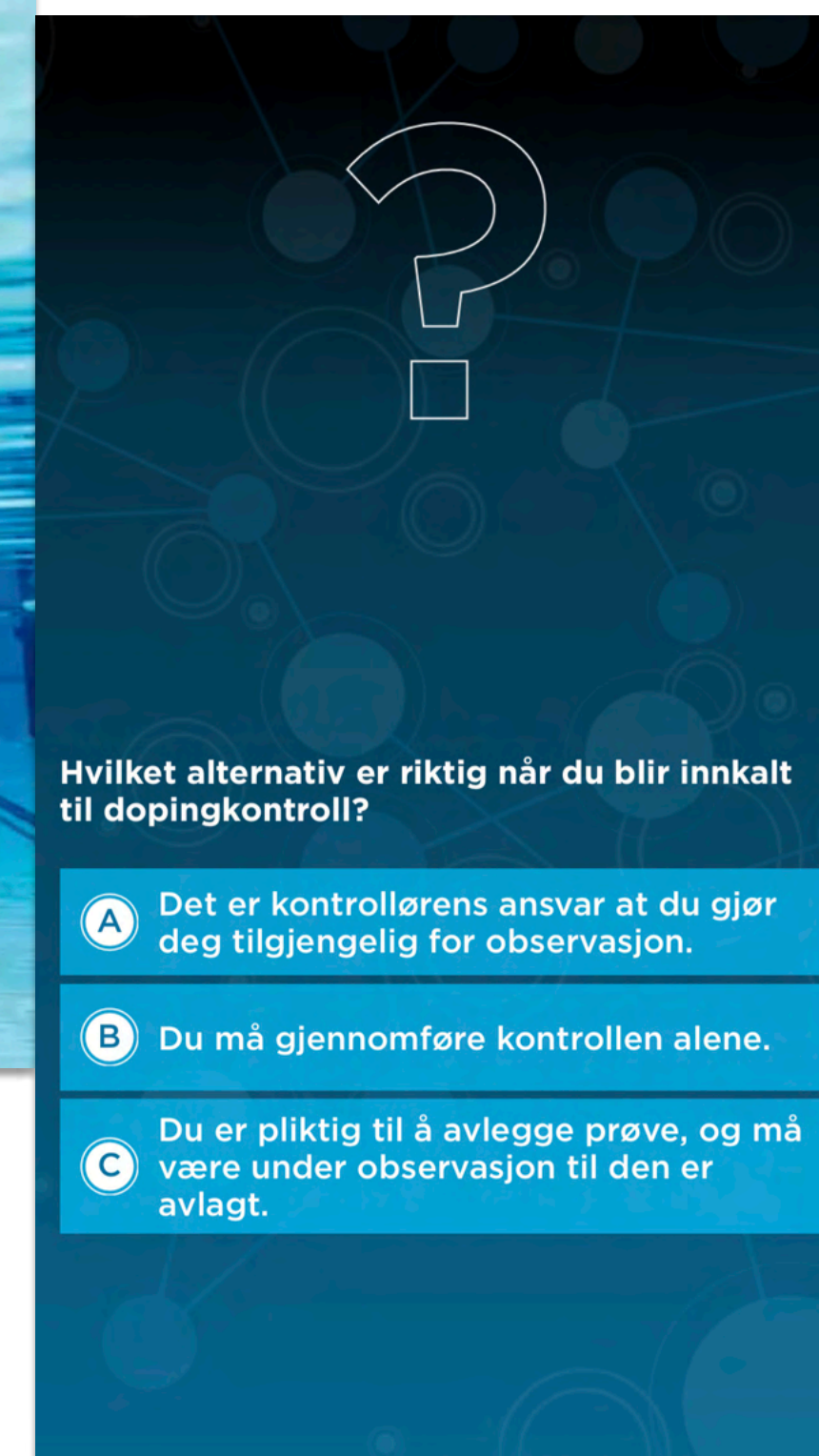
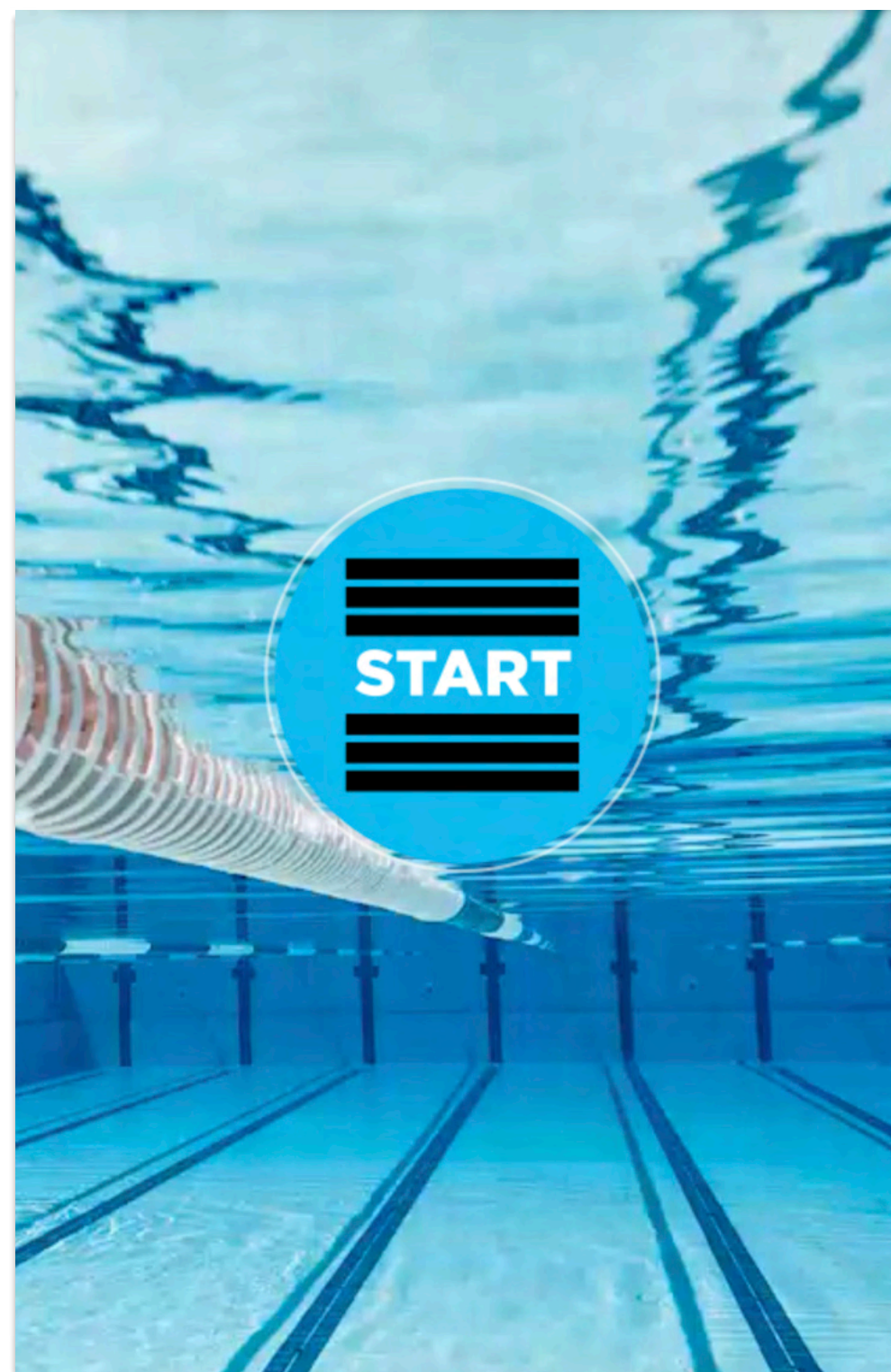
- 30min e-læring
- 15 år og oppover - tilpasset nivå
- Egen modul for trenere/ledere

■ Rent Idrettslag

- Sertifiseringsprogram for idrettslag
- Diskuter risikofaktorer - velg forebyggende tiltak

■ Foredrag

- 15 år og oppover
- Gratis

A close-up photograph of a person wearing a white dress shirt and a black necktie. The person's right hand is clenched into a fist, held prominently in the foreground. The background is a plain, dark grey color. The overall mood is one of determination or resolve.

HVEM ER DE BESTE
FOREBYGGERNE?

REN TRENING. LIKE MULIGHETER.

Jan de Lange
Foredragsholder.
Jan.lange2@antidoping.no